

Magyarország a dualizmus korában

Kiegyezés előzményei

- Újabbszolutizmus időszaka
  - Kül- és belpolitikai kudarc
- Nyílt ellenállás és passzív ellenállás
- Októberi diploma
- Februári pátens
- Provizórium időszaka
- Húsvéti cikk

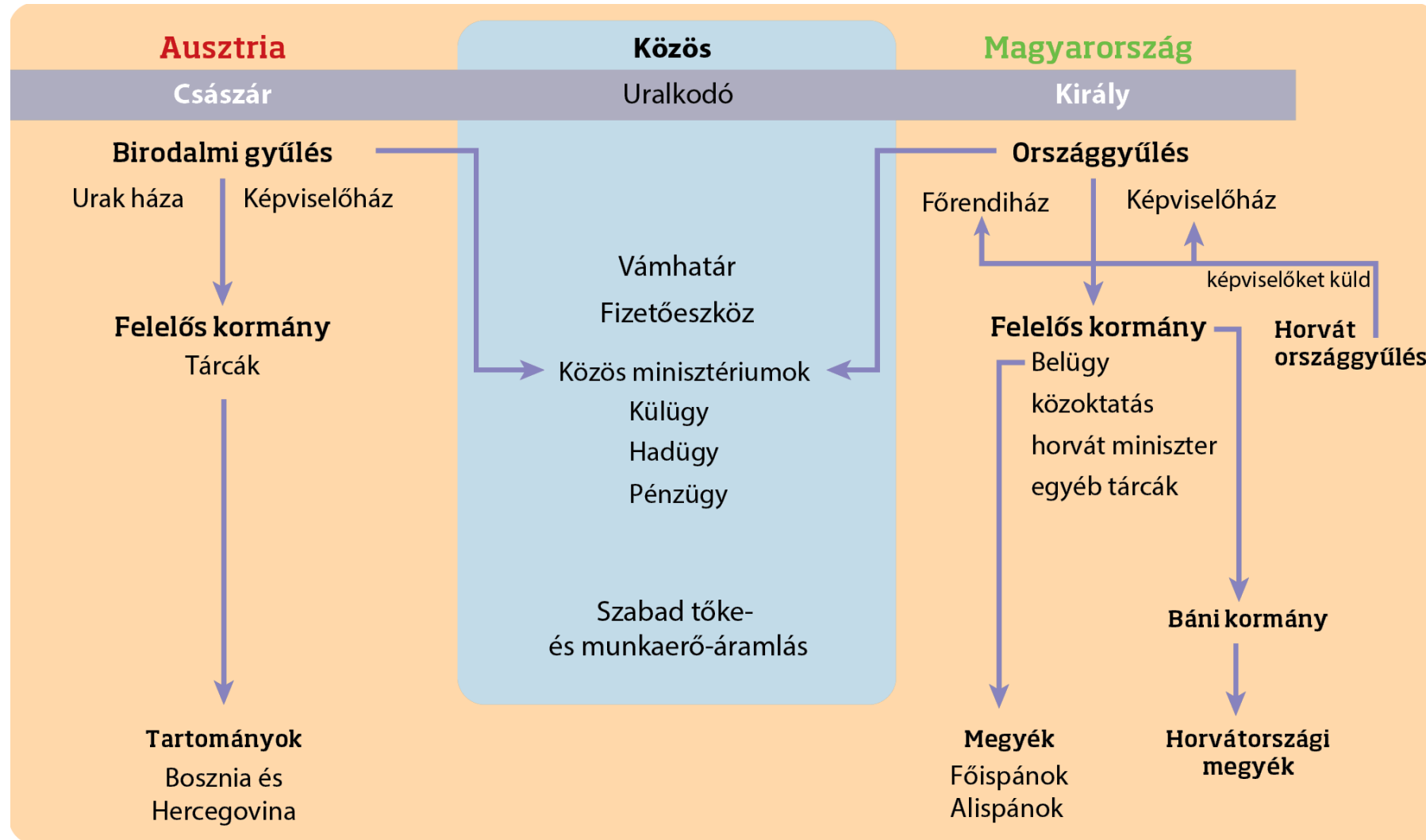

Kiegyezés (1867)

- Kompromisszum keresése
  - Kölcsönös engedmények
- Két központú, azaz dualista állam
- Közös uralkodó és közös ügyek

Dualizmus államrendszere

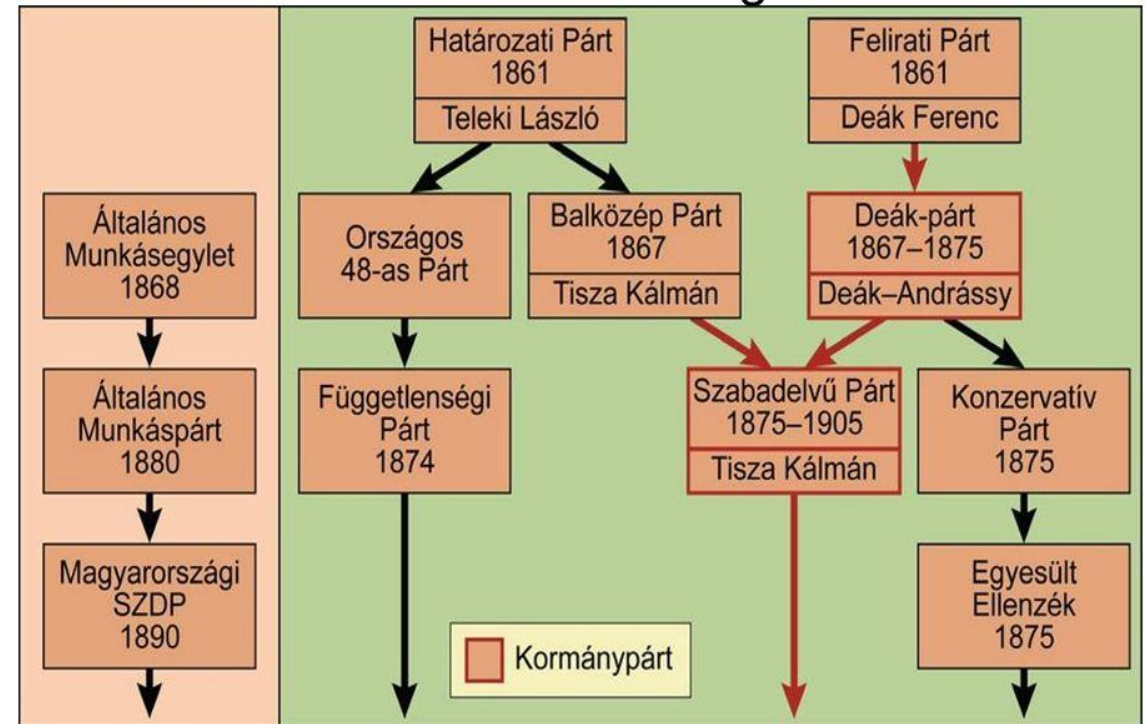

Pártviszonyok

- Kormánypárt a kiegyezés után: Deák-párt
- Ellenzék: Országos 48-as Párt és Balközép Párt
- Ausztriához fűződő viszony jelentette a két oldal közötti választóvonalat
- 1870-es évek elején a Deák-párt helyzete megrendült
  - Szabadelvű Párt
  - Konzervatív Párt
- Parlamenten kívüli párt: Magyarországi Szociáldemokrata Párt

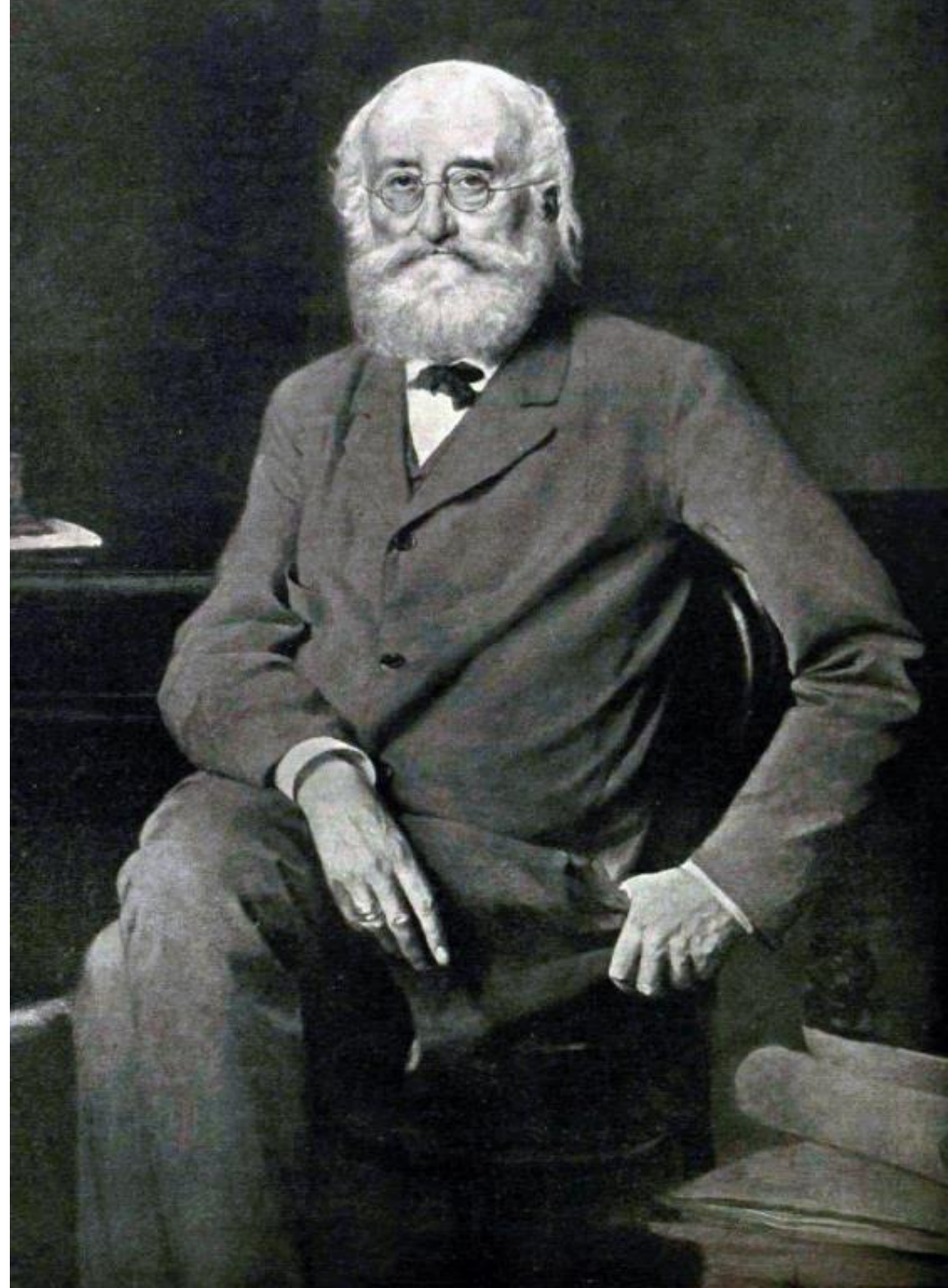
A dualizmus pártviszonyai

1867-től 1890-ig

Tisza Kálmán miniszterelnöksége

- 1875-1890
- Jelentős lépések a polgári állam kiépítése felé
- Közigazgatási reformok
- Közbiztonság → rendőrség, csendőrség
- Egészségügyi ellátás kiépítése
- Igazságügy fejlesztése
- Állami elemi iskolák, gimnáziumok, új állami egyetemek

Új pártok megjelenése és a parlamenti válság

Magyarországi
Szociáldemokrata Párt (1890)

- Szociális kérdések és a választójog bővítése

Országos 48-as Függetlenségi
Gazdapárt (1909)

- Birtokos parasztság védelme

Ellenzék nem tudott többséget szerezni, a kormánypárt pedig elköteleződött a dualizmus fenntartása iránt

Obstrukció

Tisza István miniszterelnöki kinevezése

Zsebkendőszavazás

Gazdasági kiegyezés

- Gazdasági kapcsolatok rendszere
  - 10 évente újratárgyalás
- Közös vámterület, közös valuta
- Közös ügyek pénzügyi fedezése
- Infrastruktúra és ipar fejlesztése
- Vasút fejlesztése
- Meghatározó gazdasági ágazat továbbra is a mezőgazdaság
- Ipari fejlődés: élelmiszeripar és nehézipar

Társadalmi változások I.

1880-as években népességrobbanás

Fejlettebb vidékeken jelentkezett a népességnövekedés

Belső migráció

Kivándorlás

Magyarság arányának megnövekedése

Asszimiláció

Budapest világvárossá fejlődése

Társadalmi változások II.

A rendi és a polgári világ hatott egymásra

Társadalom csúcsa a birtokos arisztokrácia

Magyar társadalom legnépesebb csoportja a parasztság

Dzsentrik

Ipari társadalom élén a nagypolgárság állt

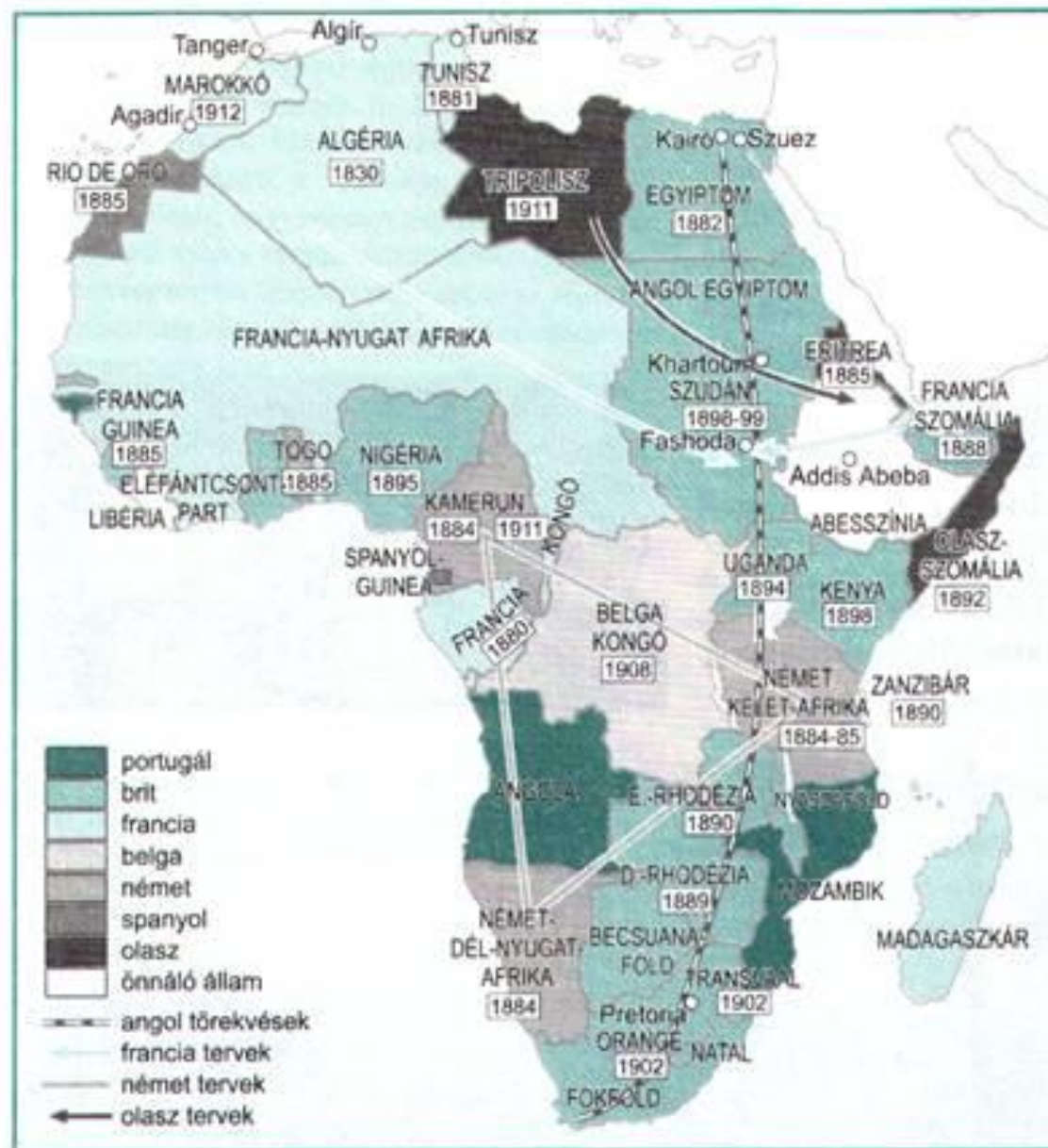
Polgári középosztály egyre növekedett

I. világháború

A white, torn-paper-like border runs along the bottom edge of the page, starting from the left and extending towards the right, with a jagged, irregular edge.

Gyarmatosítás új vonásai

- Francia
- Angol
- Német

Szövetségi rendszerek alakulása

Kettős és
hármasszövetség

Antant
kialakulása

Kiélveződő ellentétek és a háború kitörése

Elynomott kisebbségek

Fokozottan jellemző volt a Balkánra

Az ellentétes nemzeti törekvéseket a nagyhatalmak saját céljaikra kívánták felhasználni

Szarajevó, 1914. június 28.

Hadüzenet 1914. július 28.

Háború alakulása I.

Schlieffen-terv

Antant tengeri fölénye

Állóháború

- Lövészárkokból álló védelmi vonalak

Hadigazdálkodás
létrejött

- Fontos üzemek katonai irányítás alá kerültek

Háború alakulása II.

Keleti fronton
nagy erejű
támadások

Olaszország
hadba lépett

1916-ban nyugati
fronton kívántak
eredményt elérni

Románia
hadbalépése

Új fegyverek

Tengeralattjáró-
háború

Oroszország
kiesése, USA
hadba lépése

Háború vége

A háború lezárása, békerendszer

Békekonferenciát 1919. január 18-án nyitották meg

Georges Clemenceau, Lloyd George, Wilson elnök

Veszteseket állították be bűnösként

Minden vesztes országgal külön béke

A háború lezárása, békerendszer

- Trianon
- Nemzetiségek lakta területeket az utódállamokhoz csatolták
- Katonai megszorítások
  - 35 ezer fő

